

Datum
2023-10-21
Vår referens
Joakim Iveroth
Utredare
joakim.iveroth@malm.se

Tjänsteskrivelse

Remiss från Klimat- och näringslivsdepartementet - EU-kommissionens förslag på förordning om cirkularitetskrav för fordonsdesign och om hantering av uttjänta fordon STK-2023-1082

Sammanfattning

Klimat- och näringslivsdepartementet har översänt förslag på förordning om cirkularitetskrav för fordonsdesign och om hantering av uttjänta fordon med inbjudan att inkomma med synpunkter. I förordningsförslaget lämnas förslag som syftar till att underlätta bilindustrins övergång till den cirkulära ekonomin i alla skeden av fordonets livscykel, från design till slutbehandling när fordonet är uttjänt. Malmö stad ställer sig positiva till förslagen men ser att vissa krav kan skärpas ytterligare.

Inom Malmö stad har ärendet remitterats till tekniska nämnden och miljönämnden. Tekniska nämnden har valt att avstå från att yttra sig medan miljönämnden har inkommit med ett yttrande.

Stadskontoret föreslår kommunstyrelsen att godkänna förslag till yttrande och skicka yttrandet till Klimat- och näringslivsdepartementet.

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen besluta

1. Kommunstyrelsen godkänner förslag till yttrande och skickar yttrandet till Klimat- och näringslivsdepartementet.

Beslutsunderlag

- Remiss från klimat- och näringslivsdepartementet av EU-kommissionens förslag på förordning om cirkularitetskrav för fordonsdesign och om hantering av uttjänta fordon
- EU-kommissionens förslag på förordning om cirkularitetskrav för fordonsdesign och om hantering av uttjänta fordon
- Förslag till yttrande KSAU 231030 RRemiss från Klimat- och näringslivsdepartementet - EU-kommissionens förslag på förordning om cirkularitetskrav för fordonsdesign och om hantering av uttjänta fordon
- G-Tjänsteskrivelse KSAU 231030 Remiss från Klimat- och näringslivsdepartementet - EU-kommissionens förslag på förordning om cirkularitetskrav för fordonsdesign och om hantering av uttjänta fordon

- Remissvar från miljönämnden
- Miljönämnden beslut 230927 § 151

Beslutsplanering

Kommunstyrelsens arbetsutskott 2023-10-30

Kommunstyrelsen 2023-11-08

Beslutet skickas till

Klimat- och näringslivsdepartementet

Miljönämnden

Tekniska nämnden

Stadskontorets handläggare

Ärendet

Klimat- och näringslivsdepartementet har översänt remiss EU-kommissionens förslag på förordning om cirkularitetskrav för fordonsdesign och om hantering av uttjänta fordon med inbjudan att inkomma med synpunkter. Syftet med förordningsförslaget är att underlätta bilssektorns övergång till den cirkulära ekonomin i alla skeden av fordonets livscykel, från design och konstruktion till slutbehandling när fordonet är uttjänt.

Inom Malmö stad har ärendet remitterats till tekniska nämnden och miljönämnden. Tekniska nämnden har valt att avstå från att yttra sig medan miljönämnden har inkommit med ett yttrande. Stadskontoret har med detta som utgångspunkt arbetat fram ett förslag till yttrande.

Bakgrund

Den europeiska gröna given är EU:s tillväxtstrategi som syftar till att senast 2050 säkerställa en klimatneutral, ren och cirkulär ekonomi, där resursanvändningen optimeras och föroreningarna minimeras. Kopplat till den gröna giv finns idag handlingsplaner (action plans) i vilka behovet av ytterligare reglering av den europeiska fordonsindustrin för att underlätta branschens övergång till en cirkulär ekonomi lyfts fram. En ny handlingsplan för den cirkulära ekonomin - För ett renare och mer konkurrenskraftigt Europa (COM(2020) 98 final) innehåller ett åtagande om att se över lagstiftningen om uttjänta fordon i syfte att främja mer cirkulära affärsmodeller genom att koppla designfrågor till hantering av uttjänta fordon, överväga regler om obligatoriskt återvunnet innehåll för vissa material och förbättra återvinningseffektiviteten. I Vägen till en frisk planet för alla EU-handlingsplan: Med sikte på nollförorening av luft, vatten och mark (COM(2021) 400 final) betonas behovet av nya åtgärder för att ta itu med EU:s externa miljöavtryck i samband med export av uttjänta och begagnade fordon.

Gällande EU-lagstiftning inom området består av direktiv 2000/53/EG om uttjänta fordon samt direktiv 2005/64/EG om typgodkännande av motorfordon med avseende på återanvändning, materialåtervinning och återvinning (typgodkännandedirektivet). En utvärdering av dessa direktiv visade bland annat att:

- Cirkularitet inte är en integrerad del i dagens fordonstillverkning och produktion vilket leder till stora beroenden av primära råvaror.
- Hur uttjänta fordon hanteras är inte optimalt utformat i förhållande till dess potential att bidra till en klimatneutral, ren och cirkulär ekonomi.
- En stor andel av de "saknade fordon" som omfattas av direktivet om uttjänta fordon

samlas inte in för att behandlas under lämpliga miljöförhållanden. Vidare, en stor mängd icke trafiksäkra och förorenande begagnade fordon exporteras från EU varje år.

- Det finns ingen harmoniserad strategi på EU-nivå för konstruktion, produktion och hantering av uttjänta fordon (utöver direktivet om uttjänta fordon). En sådan krävs troligen för att nå målen för den cirkulära ekonomin i den europeiska gröna given.

Det förslag till förordning som nu läggs fram syftar till att underlätta bilindustrins övergång till den cirkulära ekonomin i alla skeden av fordonets livscykel, från design till slutbehandling när fordonet är uttjänt. Den föreslagna förordningen upphäver både typgodkännandedirektivet och direktivet om uttjänta fordon och ersätter dem med ett enda rättsligt instrument.

Förslagen i förordningen

Polycypaketet som föreslås för att hantera problemen identifierade i utvärderingen är inriktat på tre huvudaspekter: cirkularitetskrav för typgodkännande av fordon, hantering av uttjänta fordon och export av begagnade fordon. Några av de krav som ställs på fordonstillverkare enligt förslaget är:

- Skyldigheter för fordonstillverkare att tillhandahålla detaljerad och användarvänlig information om demontering och materialåtervinning samt information om andelen återvunnet innehåll i nya fordon.
- Minimikrav att 25 procent av fordonets plastinnehåll är återvunnen plast senast 2030, varav 25 procent från slutbehandlingen av uttjänta fordon.
- En striktare definition av materialåtervinning, ett förbud mot deponering av restfraktioner från fordonsfragmenteringsanläggningar och höjd ambitionsnivå när det gäller återvinningen av nyckelkomponenter från uttjänta fordon. Detta förväntas öka återvinningen av (kritiska) råvaror och förbättra kvaliteten på plast-, stål- och aluminiumfraktioner.
- Tydligare ansvarsfördelning för skrotningsintyg, bindande kriterier för att särskilja begagnade fordon och uttjänta fordon och nya verkställighetsbestämmelser. Detta förväntas öka antalet uttjänta fordon som behandlas lagligt inom EU.
- Stärkta ekonomiska och organisatoriska incitament för fordonstillverkarna för att öka insamlingen av uttjänta fordon och förbättra avfallshanteringen.

Konsekvenser för kommuner och Malmö stad

I den konsekvensanalys som bifogas förordningsförslaget bedöms de totala miljöfördelarna vara en årlig minskning med 12,3 miljoner ton CO₂-ekv fram till år 2035, en minskning som är avgörande för att nå utfasningen av fossila bränslen inom bilindustrin. Detta är en nytta som även tillfaller Malmö stad.

Förslagen förväntas enligt samma konsekvensanalys tillskapa 22 100 nya arbetstillfällen varav 14 200 i små- eller medelstora företag. Majoriteten av dessa arbeten hittas inom demontering och återvinning.

Konsekvensanalysen visar avslutningsvis att förslaget och de krav som ställs på fordonsindustrin kommer innebära ökade kostnader. Dessa kostnader kommer i slutändan landa på bilköparen vilket teoretiskt också påverkar Malmö stad som fordonsinköpare. Denna ökade kostnad, som i förslaget redovisas som euro/foron, bedöms dock vara mycket liten och kommer inte nämnvärt påverka Malmö stads kostnader för inköp av fordon och efterföljande

leasingkostnader för stadens verksamheter.

Nämndernas synpunkter

Tekniska nämnden har valt att avstå från att yttra sig. Miljönämnden lyfter i sitt yttrande följande:

- Miljönämnden är generellt positiva till förslaget som kommer ge bättre förutsättningar för en mer hållbar fordonsindustri.
- Miljönämnden bedömer att förslaget kommer att bidra till minskade klimatutsläpp samt ökad återanvändning och återvinning av material, vilka är centrala delar i den gröna omställningen.
- Miljönämnden ställer sig även positiv till att det skapas fler arbetstillfällen inom den cirkulära ekonomin.
- Miljönämnden ser positivt på att förslagen förordning inkluderar samtliga fordon inom unionen, inte enbart personbilar och lätta fordon.
- Miljönämnden ser gärna att det lågt ställda målet gällande användningen av återvunnen plast och stål inom fordonsindustrin ses över.

Stadskontorets bedömning

Stadskontoret välkomnar den upptrappning som nu sker inom EU vad gäller ambitionsnivå, målsättningar och skärpningar för att möjliggöra en cirkulär fordonsindustri. Stadskontoret ser också flera fördelar med en harmoniserad förordning som tar ett helhetsgrepp om hela frågeställningen och de utmaningar som fordonsindustrin behöver hantera för att möjliggöra för EU att nå målen inom den gröna given. Detta kommer troligen minska ”variationer” inom EU:s inre marknad och därmed skapa bättre förutsättningar för en välfungerande marknad. I övrigt delar stadskontoret miljönämndens synpunkter och har utöver vad som anförts ovan inget att tillägga till ärendet. Stadskontoret föreslår kommunstyrelsen att godkänna förslag till yttrande och skicka yttrandet till Klimat- och näringslivsdepartementet.

Ansvariga

Micael Nord Näringslivsdirektör
Magdalena Bondeson Sektionschef
Andreas Norbrant Stadsdirektör